

ESKON Sprache

Erfassung schulischer Kompetenzen Neuzugezogener

AMHARISCH

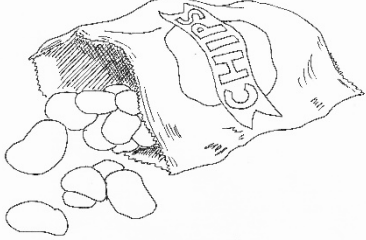
Aufgabenset 7 bis 9 Jahre Schulerfahrung

ስራዎች

1. ጽሁፉን በማምበብ የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልስ ስጥ፤

የድንች ችግስ

የድንች ችግስ ቀጭን ሆኖ በዘይት የተጠበሰ የድንች ቁራጭ ናቸው። በ 19 ክፍለዘመን አንድ በዙ ከተነገረላቸው ፈጠራዎች ነው። ማን አንደፈጠረውና ማን ወደ ገበያ አንዳመጣው ብዙ ሪፖርት ተደርገዋል። የዚህ ታሪክ አውነት ለማወቅ የማይቻል ነበር ማለት ይቻላል።

አብዛኛውን ታሪክ በኮከ ጅዮርጅ ክሩም ነበር የተዘረጋ። በ 24 ነሐሴ 1853 ለአንድ ደስተኛ ያልሆነ ደምበኛ ለማስደሰት ድንች በቀጭን በመቁረጥ ጨው ጨምሮ በዘይት የጠበሰው። ውጤቱ ደግሞ ከደስተኛ ያልሆነ ወደ በጣም ደስተኛ የሆነ ደምበኛ አሸጋገረው። የሄ ታሪክ አውነት ሊሆን ይችላል ግን ደግሞ ሌላ ኮከ የተባለ በዛ ክፍለዘመን ተመሳሳይ ሃሳብ አንደነበረው አናውቃለን። ተመሳሳይ ውጤቶች በአብዛኛው የአሜሪካ የምግብ ማዘጋጃ መጽሃፎች ስፍራው የገኛሉ። ተመሳሳይ ፍርያቶች በታላቅ ብርጣንያ አድገዋል።

በመጀመርያ 1980 ዎች ነበር መጀመርያ ወደ ገበያ የቀረበ። ሆኖ ግን በብዛት ማፍራትና ወደገበያ ማቅረብ ከፍራቶይዝ ፍልስፍና በውሃ ቆይቶ በመጨረሻ 1920 ዎች ነበር የመጣ። በተከተሉት አመቶች ደግሞ በትልቅ ክረይኖች ወደ አሜሪካ መጓዝ አንድችል ማሽግያው ተቀየረ፤ ወደ አውሮፓ ብ 1950 ዎች ነበር ወደ ገበያ የመጣ።

ለምንድነው ጽሁፉ ይህን ጽሁፍ የጻፈው፤

- ለአምባቢ የድንች ችግስ ታሪክ መረጃ ለመስጠት፤
- ለአምባቢ በአንድ የሚያስቅ ጨዋታ ለመዝናናት፤
- ለአምባቢ አንዴት አድርገን የድንች ችግስ ማዘጋጀት አንደትችል ለማሳየት።

የድንች ችግስ ማን አንደፈለፈው አናውቃለን ወይ፤

- አዎ፤ ጅርጅ ክሩም ነበር
- የለም፤ የተለያዩ ሰዎች ሊሆኑ ይችላሉ።
- የለም፤ ግን የት አንደተፈለፈው አናውቃለን፤

የድንች ችግስ የት አንደተፈለፈው አናውቃለን፤ አውነት
ውሸት

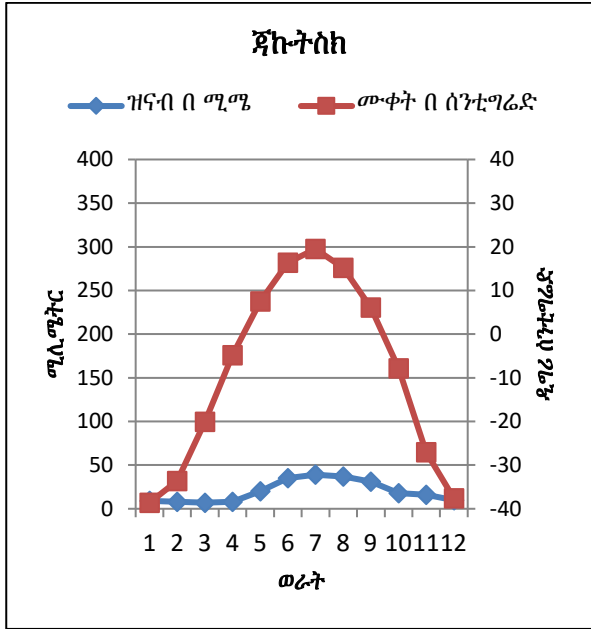
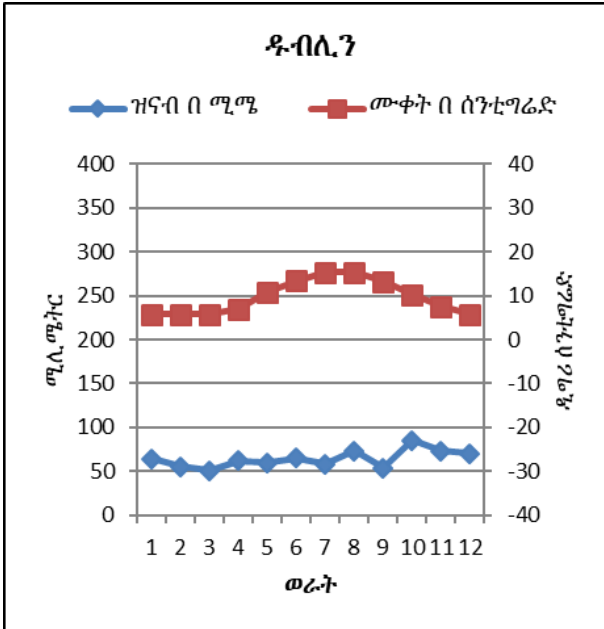
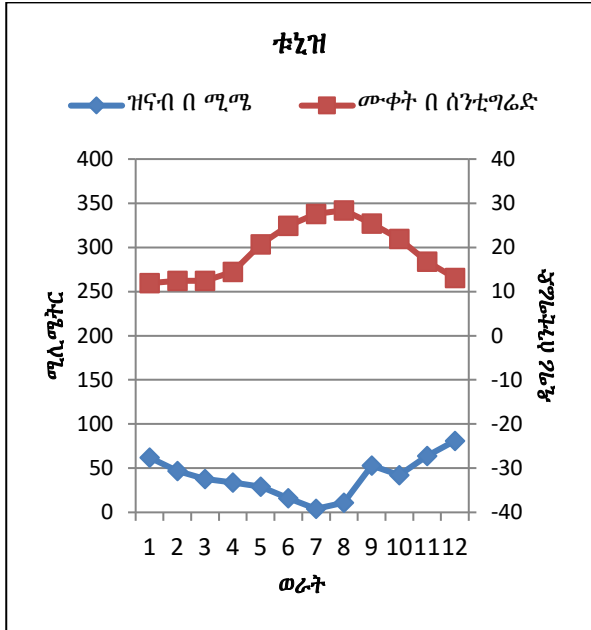
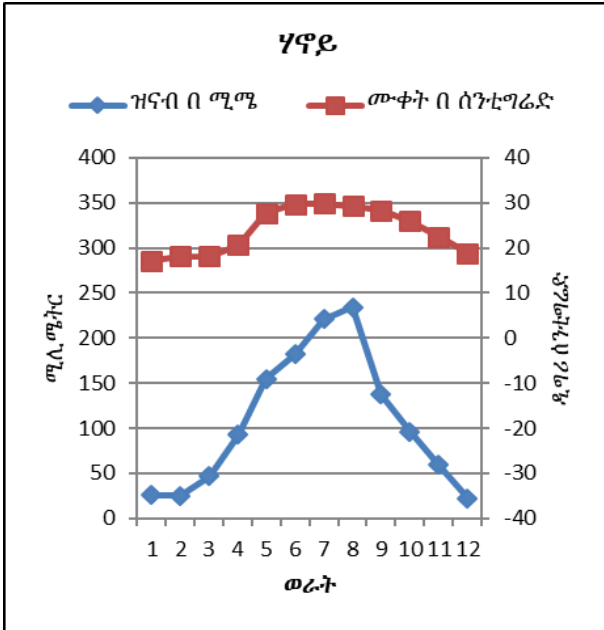
የድንች ችግስ መጀመርያ በአውሮፓ ነበር ወደ ገበያ የቀረበ፤ አውነት
ውሸት

የሰው ልጅ በሃያ ክፍለዘመን በብዛት የድንች ችግስ አንዲበሉ ያደረጋቸው የተለያዩ መክንያቶች አሉ፤ አውነት
ውሸት

2. አዚህ ታች አንድ አጭር ጽሁፍና የአራት ከተማዎች አራት የክሊማ ዲክሎሬሽን ታገኛለህ፡ ጽሁፉ በማምቡብና ዲክሎሬሽን በማየት፣ ጽሁፉ ስለምን መሆኑን የቃል መግለጫ ስጥ።

ሙቀትና ዝናብ

በአንዳንድ የአለማችን ቦታዎች በክረምት በዙ ዝናብ ይዘምባል፤ በሌላ ቦታ ደግሞ በፍጹ አይዘምብም፤ በአንዳንድ ቦታዎች ሙቀቱ ሙሉ አመት አንድ አይነት መጠን አለው፤ በሌላ ሰፈር አንድ ስዊስ ደግሞ በክረምትና በበጋ በዙ ልዩነት አለው፤ ይህን ዲክሎሬሽን የሚያሳዩን አራት ከተማዎች በተለያዩ ክፍለ አለም ይገኛሉ፤ የተለያዩ የአየር ሁኔታ ደግሞ አላቸው፤ ጎረቤትናም ትገኛለች፤ ቱኒዝ የቱኒዝያ ዋና ከተማ ነች፤ በመካከለኛ ባሕር ትገኛለች፤ዱብሊን በአየርላንድ ጃኩትስክ ደግሞ በሩሲያ ምሃከል ይገኛሉ።

ይህ ዲክሎሬሽን በዝናብና ሙቀት የቆመ ዲክሎሬሽን ነው፤ ዝናብ በስተግራ ሆኖ በሚለካው ይከበራል፤ ሙቀት ደግሞ በስተቀኝ ሆኖ በስንጠራው ይህ ዲክሎሬሽን ዝናብና ሙቀት በገምጋም ከጥር አስከ ታኅሳስ ያሳያል።

3. ጥያቄዎች ለ " ሙቀትና ዝናብ" [ስራ 2]

ሀ) በስራ 2 ያለ ጽሁፍና ዲያግራም መሰረት በማድረግ ለትክክለኛው ከተማ ምልክት አድርግ:

	Hanoi ኅኖይ	Tunis ቱኒዝ	Dublin ዱብሊን	Jakuts ጃኩትስክ
የአመቱ የሙቀቱ ገምጋም በ 5ና 15 ሰ:ግ መሃከል ይቀያየራል፤				
ከተማዋ በክረምት ጥቂት ዝናብ አላት፤ ከግንቦት አስከሬና ጥቅምት ደግሞ 20 ሰ.ግ ወይም ደግሞ ከሱ በላይ፤				
ዝናቡ ከጥቅምት አስከሬና ሚያዝያ አንድ በረዶ ሊወርድ ይችላል፤				

ለ) በስራ 2 ያለ ዲያግራም የከተማ ጃኩትስክ በማየት ትክክለኛውን ሙልክት ምልክት አድርግ :

የአየሩ ሁኔታ በጃኩትስክ በህዳር ወር የሚያሳየው

ከባቢ 0 ሰንጠረዥ ሙቀት ከባቢ 20ሚ.ሜ ዝናብ	☐
ከባቢ - 10 ሰንጠረዥ ሙቀት አስከሬና 50 ሚ.ሜ ዝናብ	☐
ትንሽ ከ10 ሰንጠረዥ ሙቀት ያነሰ አስከሬና 60 ሚ.ሜ ዝናብ	☐
ትንሽ ከ - 30 ሰንጠረዥ የበለጠ ሙቀት አስከሬና 15 ሚ.ሜ ዝናብ	☐

ሐ) በስራ 2 ያለ ዲያግራም በማየት፣ በየተኞች ከተማዎች የዝናብና ሙቀት መጠን በበዛት ይቀያየራል፤ ትክክለኛውን ከተሞች አክብብላቸው፤

የዝናብ መጠን አብዛኛው ይቀያየራል በ:

ኅኖይ	ቱንዝ
ዱብሊን	ያኩትስክ

የሙቀት መጠን አብዛኛው ይቀያየራል በ:

ኅኖይ	ቱንዝ
ዱብሊን	ያኩትስክ

4. ይህ ሁለት ደብዳቤዎች በማምበብ አጠር አግርገህ ስለምን መሆኑን በቃልህ ግለጽ፡

ደብዳቤ ቁጥር 1

ለልጆች ከወተት ውኃ ስጣቸው

ትምርት ቤት ያለ የላም ወተት የተፈጥሮ አይደለም፤ የሰውልጅ ብቻ ነው የሌሎች አንሣዎች ወተት የሚጠጣ፤ አንድ ሰፊ ሳይንሳዊ ጥናት ሮብ አለት በጋዜጣ መግለጫ ሰጥተዋል፤ አብዛኛው የሚዘረጋ የላም ወተት ባህሪያዊ አለመሆኑን ተጽፏል፤ ጥናቱ ወተት መጠጣት ከ አድሜህን ማጠርና የአጥንት መሰባሰብ ነው ያያያዘው፤ የላም ወተት የህዝብን ጤናና ላከባቢው ጥሩ አይደለም፤ ስለዚህ ልጆችን አዲስና ጤና የሚሰጥ የአከባቢው ጓደኛ የሆነ ልምዶች ለመማር ግዜው ነው ፣ ለተማሪዎች ጥማታቸው ለማስታገስ ወኃ ስጥቸው፤

ሀርበርት ሚዩለር
የድርጅት ኃላፊ " ቨታርቭ ኤስን"

መልስ ለ ሀርበርት ሚዩለር

ወተት ለምሳ ግዜ ነው

ሀርበርት ሚዩለር ተማሪዎች ትምህርትቤት ሲሆኑ ወተት አንድጠጡ አይፈልጉም፤ ድርጅቱና የተባበሩት መንግስቶች ደግሞ አስተያየታቸው ይለያል፤ ልጆች በትምህርት ቤት ወተት ይሰጣቸው ይላሉ፤ ወተት 18 ከ 22 በየቀኑ የሚያስፈልጉን የመግብ ይዘት የያዘ ሆኖ፤ የተማሪዎች ጥሩ አመጋገብ የሚያሳይ ነው፤ አዲስ የተደረገ ጥናት ተማሪዎች በትምህርት ግዜ መግብ ሲበሉ፤ ወተት ካልተሰጣቸው በቂ የምግብ ይዘት አንዳላገኙ ነው፤ ያመጋገብ ምሁር ኡላ ሮዛንደር ከ ዩኒቨርሲቲ ክርስትያንሽታድት ሸወደን፤ በሰውነት የሸወደን ትምህርት ቤቶች ጥናት ተካየደ፤ በሰውነቶቹ ትምህርትቤቶች በምሳ ግዜ አንድ አይነት መግብ ይሰጣቸዋል፤ በአንድ ትምህርትቤት ብቻ ነው ተማሪዎች በምሳ ግዜ ወተት የሚሰጣቸው፤ ውጤቱ አንደምያሳየው ፣ በተለይ ልጆች ጥቂት መግብ የሚመገቡ፤ ግዜ የሌላቸው፤ የወተት ውጤት አንድ ካልሰዩም፤ ቪታሚን ቢ 12፤ ማግነዥም ፣ ያስፈልጋቸዋል፤ ስለዚህ ነው ደግሞ ትምህትቤት ሲሆኑ ወተት የሚያስፈልጋቸው፤

ሱዛነ ፕሬስተር
የ " ፕሮ ባወር" ድርጅት ተወካይ

5. በስራ 4 ያሉ ሁለት ደብዳቤዎች መሰረት በማድረግ፣ ትክክለኛውን መልአክት ምልክት አድርግበት፤

ሀ) ለምንድነው ወይዘሮ ፕሬስተር ተማሪዎች ወተት ሊጠጡ አስፈላጊ ሁኖ ያገኙቸው፤

- ልጆች ወተት ከጠጡ በዙ ሊበሉ ስለሚችሉ፤
- ወተት መጠጣት አድሜን ስለሚያረዝም፤
- ወተት ብዙ ንጥረ ቀረብ ስላለው፤

ለ) ለምንድነው አቶ ማየር ልጆች ከወተት ውኃ መጠጣት ይሻላቸዋል ያል፤

- ውኃ ከወተት የረከሰ ስለሆነ፤
- ውኃ ላካባቢ የበለጠ ስለሆነ፤
- ውኃ ለጥማት ይበልጥ ያረካል፤

ሐ) ጥናቱ በደብዳቤ ምን ያሳያል፤

- ወተት መጠጣት አዎንታዊና አሉታዊ ሳኦቶን አለው፤
- ትብህርትቤት ያለ አመጋገብ ያለውተት በቂ ንጥረ ቀረብ አለው፤
- ወተት መጠጣጥ ጠንካራ አጥንት ይሰጣል፤

መ) ለምንድነው ወይዘሮ ፕሬስተር ደብዳቤ የጻፈች፤

- አቶ ሚዩለር ተሳስቶ ነበር ብላ ለምን አንዳሰበች መግለጽ ስለፈለገች፤
- ውኃ ላካባቢ ጥሩ መሆኑን መግለጽ ስለፈለገች፤
- ተማሪዎች ጥቂት መግብ አንድመገቡ አልፈለገችም፤

ረ) አሮ ሚዩለር ወተት ከጠታን አድሚኦቶችን አውነት
 ያጥራል የሚል ነው። ውሸት

ሰ) አቶ ሚዩለርና ወይዘሮ ፕሬስተር በሁለቱ አውነት
 ደብዳቤዎች የጥናቱ አንድ አይነት ውጤት ነበር ውሸት
 ተጠቀሱ።

ቀ) ሳይንቲስቶች ስለ ወተት መጠጣጥ አንድ አይነት አውነት
 አስተያየት ነው ያላቸው። ውሸት

6. በስራ 4 ከሚገኙ ደብዳቤዎች የተኛውን አሳማኝ ሆኖ አገኘህው፤ በቃልህ ግለጽ፤

7. ሰደቃው በማየት ጥያቄዎችን መልስ፤

ኒኮ አድሜው 15 ነው። ዓሳኛ ክፍል ደግሞ ይማራል፤ ርብ ከስአት በአንድ መግብ ቤት አንደረዳት ሆኖ ይሰራል፤ በነጻ ግዜው ኳስ መጫወት ይወዳል፤ የሄ የሰሞኑ ፕሮግራም ነው።

	ሰኞ	ማክሰኞ	ሮብ	ኃሙስ	አርብ
7.45-9.15	የውጭ ቋንቋ [ፈረንሳኛ]	የውጭ ቋንቋ [እንግሊዘኛ]	ቁጥር	የውጭ ቋንቋ [ፈረንሳኛ]	የውጭ ቋንቋ [እንግሊዘኛ]
9.15-9.45	አረፍት	አረፍት	አረፍት	አረፍት	አረፍት
9.45-11.15	ቁጥር	ጀግራፊ	ባህርያዊ ስነፍልጠት	ባህርያዊ ስነፍልጠት	ታሪክ
11.15-12.00	ቁጥር	ጀግራፊ	ቋንቋና ስነጽሁፍ	ቋንቋና ስነጽሁፍ	ቋንቋና ስነጽሁፍ
12.00-13.30	የምሳ አረፍት	የምሳ አረፍት	የምሳ አረፍት	የምሳ ፊረፍት	የምሳ አረፍት
13.30-15.00	የውጭ ቋንቋ [እንግሊዘኛ]	ታሪክ	የውጭ ቋንቋ [እንግሊዘኛ]	ቋንቋና ስነጽሁፍ	ስፖርት
15.00-15.30	አረፍት	አረፍት		አረፍት	አረፍት
15.30-17.00	ቋንቋና ስነጽሁፍ	ስፖርት		ቁጥር	ሙዚቃ
17.00-18.00			ስራ		
18.00-19.00			ስራ		
19.00-20.00	አግር ኳስ		ስራ	አግር ኳስ	
20.00-21.00	አግር ኳስ		ስራ	አግር ኳስ	
21.00-22.00			ስራ		

Fragen

ኒኮ በሳምንት ስንት ግዜ የቁጥር ክፍለ-ግዜ አለው፤

ሀ) መልስ፡ _____

የተኛው የትምህርት አይነት ነው ኒኮ በሳምንት አንድ ግዜ ብቻ ያለው፤

ለ) መልስ፡ _____

የተኛት የትምህርት አይነቶች ናቸው ለኒኮ ከግማሽ ቀን በፊት ፈጽሞ አረፍት የማይሰጡት፤

ሐ) መልስ፡ _____

